

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobkyně: **MUDr. J. S.**, zast. Mgr. Martinem Urbáškem, advokátem, se sídlem Bráfova tř. 764/50, Třebíč, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 4. 2018, č. j. 30 A 112/2016 – 45,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2016, č. j. KUKHK-22517/DS/2016/SR; tímto rozhodnutím žalovaný zamítl její odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 9. 5. 2016, č. j. ODP/39474-2016/jal 27335-2015/jal, a potvrdil je. Uvedeným prvoinstančním správním rozhodnutím byla stěžovatelka uznána vinnou ze spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení s § 10 téhož zákona; za to ji byla uložena pokuta 2500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Správního deliktu se stěžovatelka dopustila tím, že jakožto provozovatelka osobního motorového vozidla registrační značky X, nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu; dne 13. 6. 2015 v 13:08 hod. na pozemní komunikaci v obci Choustníkovo Hradiště, na silnici I/37, směr Trutnov, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a - „Obec“ a IS 12b - „Konec obce“, řidič uvedeného motorového vozidla překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h; automatizovaným technickým prostředkem typu SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo GEMVEL0007, mu byla naměřena rychlost jízdy 73 km/hod; při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h byla naměřena skutečná rychlost jízdy 70 km/hod.

Tím porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu.

[3] V žalobě stěžovatelka namítala nezákonnost napadeného rozhodnutí; tvrdila, že rozhodnutí žalovaného vůbec nereaguje na konkrétní odvolací důvody; k odvolací námitce týkající se zjevně excesivního způsobu výkonu pravomoci města Dvůr Králové nad Labem při provádění měření rychlosti na daném místě se dle ní žalovaný nevyjádřil vůbec a stejně tak nereagoval na konkrétní fakta vyplývající z listinných důkazů, na něž upozorňovala v odvolání. Dále namítla, že žalovaný neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku; uvedla, že z fotografií, které jí byly zaslány, nebylo možno rozeznat osobu řidiče a vzhledem k tomu, že se na místě nenacházela, nemohla se tak k danému stavu vyjadřovat; výzva správního orgánu I. stupně k podání vysvětlení se jí jeví jako nedostatečná s tím, že tento postup odpovídá realitě „byznysu obcí s měřením rychlosti“. Dále vyslovila pochybnost, že ve spise nejsou přesvědčivé důkazy, které by prokázaly jednání vykazující znaky konkrétního přestupku, uvedla, že je-li měření rychlosti prováděno způsobem, který je zcela závislý jen na technice, mají být důkazy natolik přesvědčivé, že jimi lze vyloučit jakýkoli jiný možný průběh skutkového děje; jednalo by se tak například o situace, kdy by došlo v daném úseku k umístění přenosné značky o vyšší povolené rychlosti nebo situace nenadálého předjíždění zrychlujícího vozidla. Namítla rovněž, že způsob výkonu pravomoci města Dvůr Králové nad Labem při provádění měření rychlosti v daném místě je zcela excesivní, a doplnila, že uvedené námitky se nelze zprostit odkazem na existenci všech „povolení“, jelikož existuje omezení vyplývající zejm. z § 79a zákona o silničním provozu a dalších obecných právních norem, které brání výkonu veřejnoprávní moci excesivním způsobem. Navrhla provést či doplnit dokazování obsahem správního spisu, resp. důkazy v něm obsaženými, a to zejména těmi, které odvolací orgán pominul, resp. těmi, které vůbec v požadovaném rozsahu nehodnotil; krajskému soudu navrhla, aby si vyžádal od příslušného orgánu Policie ČR statistiku nehodovosti na předmětném měřeném úseku v obci Choustníkovo Hradiště v časovém rozsahu, o kterém se zmiňovala ve svých podáních.

[4] Krajský soud neshledal žalobní námitky důvodné a žalobu zamítl. Za zcela irelevantní označil námitku stran excesivního způsobu výkonu pravomoci obce při provádění měření rychlosti, neboť tuto námitku stěžovatelka považovala za zásadní. Krajský soud uvedl, že napadené rozhodnutí obsahuje veškeré obligatorní náležitosti, žalovaný se se všemi nosnými odvolacími námitkami vypořádal dostatečně a z jeho úvah je zřetelné, z jakého skutkového stavu vyvozoval konkrétní skutkovou podstatu správního deliktu i z jakého důvodu byla stěžovatelce vyměřena pokuta ve stanovené výši; dodal, že námitka nezákonnosti byla vznesena ve zcela obecné rovině, a stěžovatelka neuvedla, jaké další vysvětlení nebo objasnění dané skutečnosti očekávala. Krajský soud považuje za dostatečné, pokud žalovaný uvedl v odůvodnění fakta a důkazy, které jsou pro daný případ relevantní a mají dostatečnou oporu ve správním spise, která činí situaci jasnou a ničím nezpochybněnou, přičemž jeho reakci na odvolací námitky považuje v daném případě za dostatečnou. Nepřisvědčil ani námitce, že správní orgán nečinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku; uvedl, že pokud stěžovatelka, jakožto provozovatelka vozidla nepodala vysvětlení, resp. nereagovala na výzvu k podání vysvětlení, správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc po právu odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Dle krajského soudu tak správní orgán učinil potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, a jestliže stěžovatelka tvrdí, že neměla možnost určit, kdo vozidlo řídil kvůli tomu, že osobu řidiče nerozeznala z fotografií, jde dle krajského soudu o námitku zcela účelovou, neboť lze těžko uvěřit tomu, že jako provozovatelka vozidla nevěděla, kdo s jejím vozidlem disponuje. Pokud stěžovatelka zpochybňovala naplnění skutkových znaků přestupku, krajský soud uvedl, že okolnosti vztahující se k měření rychlosti byly dostatečně a obvyklým způsobem zdokumentovány a pokud je stěžovatelka chtěla

pokračování

zpochybnit, měla kromě pouhé hypotetické pochybnosti o tom, zda nebyla umístěna v měřeném úseku přenosná značka o vyšší povolené rychlosti, či zda se nejednalo o předjíždění nenadále zrychlujícího vozidla apod. nabídnout k tomu relevantní tvrzení či uvést, na jakém základě se některá z jí nabízených situací měla stát. To však neučinila, pouze zcela obecně proklamovala, že důkazy v řízení, které je závislé na technice, musejí být dostatečně přesvědčivé. Dle krajského soudu záznam pořízený silničním radarovým rychloměrem typu SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo GEMVEL0007, dokumentuje dobu, úsek měření, rychlostní limit překročené rychlosti a vlastní měřené vozidlo, ze kterého jsou patrný typ, tovární označení vozidla a registrační značka; uvedený důkaz byl získán kalibrovaným a schváleným měřicím zařízením s doložením ověřovacího listu k danému měřidlu; správní orgány braly v potaz záznam o měření ze dne 22. 7. 2015, ke kterému byla doložena fotodokumentace, která taktéž obsahovala záznam automatizovaně naměřených informací; všechny tyto listiny jsou ve vzájemném souladu a je možno je považovat za dostačující pro objasnění skutkového stavu věci. Krajský soud tak přisvědčil žalovanému v tom, že takto zjištěný skutkový stav byl dostatečný a nevzbuzoval žádné důvodné pochybnosti. Provedení důkazu vyžádáním statistik nehodovosti v daném místě, jak navrhovala stěžovatelka, pak krajský soud shledal zcela nadbytečným, a proto jej neprovedl.

[5] V kasační stížnosti stěžovatelka nejprve obsáhle popisuje skutkový stav, průběh správního řízení a své žalobní námitky; tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné opakovaně rekapitulovat, neboť byly již dílem součástí odvolání a dílem byly popsány v žalobě. K vlastním důvodům kasační stížnosti lze z podání stěžovatelky seznat, že nesouhlasí se závěrem krajského soudu ohledně námitky, že se žalovaný nevyporádal s konkrétními odvolacími důvody, pročez jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Tvrdí, že v odůvodnění odvolání uvedla dostatečně relevantní námitky (argumenty), na které očekávala reakci, k níž nedošlo v podstatě žádným způsobem. Konkrétně šlo o námitku zjevně excesivního způsobu výkonu pravomoci při provádění úsekového měření rychlosti v daném místě podloženou konkrétními fakty vyplývajícími z listinných důkazů, pak se jednalo o určité skutečnosti ohledně prokázání jednání vykazujícího znaky konkrétního přestupku, kdy nebyl správním orgánem vyvrácen jiný možný průběh skutkového děje (možné umístění značek o vyšší povolené rychlosti, předjíždění). Správní orgán dle jejího názoru nevyčerpal možnosti identifikace pachatele případného přestupku (údajná další fotodokumentace). K tomu se dílčím způsobem (navíc převážně s nesprávnými závěry) dle stěžovatelky vyjadřuje až soud v odůvodnění svého rozsudku, čímž však nemůže napravit dřívější pochybení žalované. Tvrdí rovněž, že nebyla naplněna skutková podstata přestupku; k tomu poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 80/2014 - 37, ze dne 10. 12. 2014.

[6] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že se s rozsudkem krajského soudu ztotožňuje a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[7] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů, které stěžovatelka v kasační stížnosti uplatnila, současně přihlížel k tomu, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud se proto nejprve musel zabývat tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného

rozsudku krajského soudu [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] z důvodu nevyřádkání se se všemi námitkami a návrhy stěžovatelky. Nepřezkoumatelnost představuje takovou vadu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by jí stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Tato kritéria dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu napadený rozsudek splňuje.

[10] Za nepřezkoumatelné ustálená judikatura považuje takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný; rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů, dále taková rozhodnutí, která neobsahují právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné. Nepřezkoumatelné je rovněž rozhodnutí, které je zatíženo vadami skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (srov. např. rozsudky NSS sp. zn. 2 Ads 58/2003, sp. zn. 2 Azs 47/2003, sp. zn. 2 Ads 33/2003, sp. zn. 4 Azs 27/2004, sp. zn. 6 Ads 57/2004, sp. zn. 7 Afs 212/2006, etc.) Nejvyšší správní soud konstatuje, že nepřezkoumatelnost přitom není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelky o tom, jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24). Nejvyšší správní soud takové vady rozsudku krajského soudu, který se srozumitelným způsobem vypořádal s námitkami uplatněnými v žalobě, neshledal. Z jeho obsahu je jasné, jaké otázky – v návaznosti na žalobní body – krajský soud považoval za rozhodné, a vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jakož i nosné důvody (*ratio decidendi*), které v napadeném rozsudku vyslovil, jsou zřetelné.

[11] Stěžovatelka opakovaně poukazuje na excesivní způsob výkonu pravomoci města při měření rychlosti a tvrdí, že krajský soud se s touto námitkou a navrhovanými důkazy nevyřádkal. Nejvyšší správní soud této námitce nepřisvědčil.

[12] Měření rychlosti vozidel na pozemních komunikacích jakožto součást působnosti Policie ČR a obecní policie při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích stanoví zákon o silničním provozu v § 79a. Toto oprávnění nelze bez zákonného zmocnění přenést na jiný subjekt. Zákon výslovně stanoví, že měření rychlosti může provádět i policie obecní, respektive městská, a to za předpokladu, že postupuje v součinnosti s Policií České republiky. Zákon tedy nepřipouští, aby měření rychlosti v rámci dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích vykonávaly jiné subjekty, například v rámci podnikání; jiné, typicky soukromé subjekty mohou provádět pouze servisní činnosti související s provozem měřících zařízení, a to podle soudní judikatury navíc pouze za předpokladu, že na výsledku měření nejsou hmotně zainteresovány (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 12/2008, ze dne 2. 4. 2008, sp. zn. 7 As 6/2008, ze dne 2. 10. 2008, sp. zn. 1 As 45/2013, ze dne 22. 8. 2013 nebo sp. zn. 9 As 185/2014 ze dne 17. 12. 2014). V projednávané věci se krajský soud splněním veškerých zákonných podmínek náležitě zabýval; Nejvyšší správní soud se s jeho závěry zcela ztotožňuje.

[13] Se stěžovatelkou lze nepochybně souhlasit v tom, že Policie České republiky, tak i obecní policie mohou měřit rychlost jen k naplnění zákonem stanoveného účelu, jímž je zvýšení

pokračování

bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Pokud jde o stanovení míst k měření rychlosti obecní policií, které spadá do působnosti Policie České republiky, zákon neřeší, jakou formou k takovému stanovení má dojít. Požadavkem součinnosti mezi Policií České republiky a obecní policií pak zákon navazuje na jedno z úvodních ustanovení zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého při plnění svých úkolů spolupracuje obecní policie s Policií České republiky. Ve správním spise je založen kromě karty vozidla, ověřovací list č. 8012-OL-70076-15 silničního rychloměru SYDO Traffic Velocity s platností do 15. 3. 2016, veřejnoprávní smlouva mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Choustníkovo Hradiště č. KTÚ/VERJ-2013/590, rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 3. 7. 2013 o udělení souhlasu s uzavřením zmíněné veřejnoprávní smlouvy o výkonu některých úkolů městské policie, výpis z usnesení zastupitelstva obce Choustníkovo Hradiště ze dne 7. 6. 2013 a vyjádření Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu ze dne 31. 12. 2014 k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel včetně přílohy (lokality pro nasazení represivního kamerového systému). Krajský soud se veškerými dokumenty zabýval, dospěl k závěru, že veřejnoprávní smlouva byla uzavřena v souladu s § 63 odst. 1 a 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a § 3a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů; byla uzavřena ve veřejném zájmu a v souladu s právními předpisy. Krajský soud se rovněž zabýval obsahem smlouvy o nájmu zařízení a o poskytování služeb ze dne 2. 12. 2013 uzavřené mezi společností GEMOS CZ, spol. s r. o., coby pronajímatelem a městem Dvůr Králové nad Labem, coby nájemcem, a neshledal žádné indicie nasvědčující tomu, že by uzavření smlouvy bylo motivováno jinými důvody, než bezpečnostně preventivními, resp. že by bylo motivováno jinými cíli, např. zainteresovaností pronajímatele na výši vymožených pokut (k tomu srov. již citovaný rozsudek sp. zn. 9 As 185/2014, ze dne 17. 12. 2014). Z obsahu shora uvedeného je zřejmé, že domněnka stěžovatelky (navíc ničím nepodložená), že by na měření rychlosti v obci Choustníkovo Hradiště mělo město Dvůr Králové nad Labem jiný, než bezpečnostně preventivní zájem, je pouze v rovině spekulací.

[14] Nejvyšší správní soud nevylučuje, že mohou být pohnutky některých obcí k měření rychlosti v určitých úsecích vedeny snahou o zisk, to však v projednávané věci nebylo prokázáno. Nicméně ani toto přesvědčení stěžovatelky nic nemění na tom, že řidič vozidla, jehož je provozovatelkou, v úseku s vyznačenou povolenou rychlostí 50 km/hod jel rychlostí (po odečtení odchylky) 70 km hod/hod, tedy zákonem povolenou rychlost překročil. Pokud stěžovatelka rezignovala na označení řidiče, který jediný by mohl osvětlit okolnosti případu, mohla pouze hypoteticky spekulovat o tom, zda v měřeném úseku obce byla přenosná značka umožňující v obci vyšší rychlost, či zda řidič předjížděl (což nicméně nikterak v jeho prospěch nemůže svědčit, neboť ani tehdy nemůže povolenou rychlost překročit).

[15] Správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45). Přednost odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje

o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Pokud stěžovatelka namítá, že správní orgán osobu řidiče dostatečně nezjišťoval, je třeba její námitku odmítnout. Nejvyšší správní soud porušení podmínky subsidiarity trestání neshledal.

[16] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, mimo jiné uvedl: „*Pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích, nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.*“ Obdobně v rozsudku ze dne 9. 2. 2017, č. j. 1 As 301/2016 – 58, zdejší soud konstatoval: „*Budou-li mít správní orgány reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích, nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.*“

[17] V projednávané věci však stěžovatelka osobu řidiče ani neoznačila, resp. na výzvu nereagovala a následně pouze uvedla, že z fotografie nelze osobu poznat. Správnímu orgánu I. stupně tak neposkytla nejen informace dostatečné k tomu, aby tento mohl učinit vůbec první krok k bližšímu zjištění pachatele přestupku, ale neposkytla mu informace žádné. Bylo přitom pouze a jedině na stěžovatelce, aby uvedla údaje o osobě, které motorové vozidlo zapůjčila. Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem nepovažuje za pravděpodobné, že stěžovatelka neví, a s ohledem na krátký časový odstup mezi spácháním přestupku a doručením výzvy stěžovatelce k podání vysvětlení, si ani nevzpomíná, komu vozidlo půjčila, nebo kdo vozidlo např. obvykle používal. Pokud stěžovatelka v kasací stížnosti vytyká krajskému soudu, že nerozlišuje, resp. ztotožňuje osobu, které je vozidlo svěřeno, s osobou, která vozidlo v daném okamžiku řídí, je třeba uvést, že stěžovatelka neoznačila ani osobu, které by vozidlo svěřila (nikoli tedy osobu, která měla v daný okamžik vozidlo řídit); její námitka je tak zcela bezdůvodná. Jak přiléhavě uvedl krajský soud, provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona). Pokud stěžovatelka založila svou taktiku na mlčení, musí nést následky výhradně sama. Není povinností správního orgánu aktivně namísto stěžovatelky možného řidiče vyhledávat; to není v podstatě ani fakticky reálné. Správní orgány nejsou povinny činit rozsáhlá pátrání po údajném pachateli přestupku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016 - 35 nebo ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 - 17). Jen v případě, pokud mají správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, tak jen v tom případě se o to musí pokusit. O takovou situaci však nešlo, neboť správní orgán žádnou indicii, která by vedla k identifikaci řidiče, nedisponoval.

[18] Nejvyšší správní soud připomíná, že cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána, a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla (viz povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu); k tomu lze odkázat na zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem

pokračování

ze dne 6. 9. 2011, (<http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>); k účelu zavedené právní úpravy se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21, či v rozsudku ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 - 45. Bylo by tedy zjevně proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Dle Nejvyššího správního soudu správní orgán za výše popsané situace nepochybil, pokud věc odložil a zahájil se stěžovatelkou řízení ve věci správního deliktu.

[19] Pokud stěžovatelka zpochybňuje naplnění skutkové podstaty samotného přestupku, Nejvyšší správní soud konstatuje, že i provozovatel vozidla v řízení o správním deliktu může zcela jistě relevantně zpochybňovat, že zaznamenané jednání se stalo, představovalo porušení právních předpisů, a pokud v tomto bude úspěšný, nemůže dojít k jeho potrestání za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. V projednávané věci je tedy otázkou *sine qua non*, zda se řidič vozidla takového protiprávního jednání – překročení povolené rychlosti - dopustil. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že shromážděné důkazy tuto skutečnost dostatečně prokazují; stěžovatelka neuvedla nic konkrétního, co by jejich validitu zpochybnilo. Všechny důkazy jsou ve vzájemném souladu a je možno je považovat za dostačující pro objasnění skutkového stavu věci, neboť tvoří ucelený, logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních. Okolnosti vztahující se k měření rychlosti jsou ve spise dostatečně a obvyklým způsobem zdokumentovány, a pokud je chtěla stěžovatelka zpochybnit, měla kromě spekulací o tom, zda nebyla umístěna v měřeném úseku přenosná značka o vyšší povolené rychlosti či zda se nejednalo o předjíždění nenadále zrychlujícího vozidla apod. nabídnout k tomu relevantní tvrzení či uvést, na jakém základě se některá z jí nabízených situací měla stát. To však neučinila, pouze zcela obecně proklamovala, že důkazy v řízení, které je závislé na technice, musejí být dostatečně přesvědčivé. Stěžovatelce nelze přisvědčit, že je povinností správního orgánu se možnými eventualitami zabývat z úřední povinnosti. Je pravdou, že skutkový stav musí být správními orgány zjištěn tak, aby nebylo pochybnosti o tom, že se daný přestupek stal, a mohlo být zahájeno řízení ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Správní orgán však není povinen vyvracet všechny hypotetické pochybnosti a prokazovat negativní skutečnosti (v dané věci, že nebyla umístěna v měřeném úseku přenosná značka o vyšší povolené rychlosti nebo že se nejednalo o předjíždění nenadále zrychlujícího vozidla apod.). Primárně je sice důkazní břemeno na správním orgánu (zásada oficiality), pokud je však tvrzením obviněného z přestupku nebo správního deliktu některý z podkladů (důkazů) zpochybněn, je na něm, aby své tvrzení relevantně podložil, resp. k prokázání svého tvrzení označil důkazy (srov. § 52 správního řádu). Opačný postup by v podstatě znamenal, že jakékoliv jeho tvrzení by musel správní orgán dokazovat, což by vedlo ke zcela absurdním situacím (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 - 35). Jak konstatoval zdejší soud např. v rozsudku ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011 - 66, „i v přestupkovém řízení má obviněný z přestupku povinnost v souladu s § 52 správního řádu z roku 2004 prokázat, co sám tvrdí, má-li správní orgán z jeho tvrzení vycházet.“ Provedení důkazu vyžádáním statistik nehodovosti v daném místě pak krajský soud shledal zcela důvodně nadbytečným.

[20] Odkaz stěžovatelky na rozsudek sp. zn. 9 As 82/2014, z něhož dovozuje, že nemohlo dojít ke spáchání přestupku, není zcela případný, neboť okolnosti případu nejsou stejné. Především v případě, na který stěžovatelka odkazuje, rychlost byla naměřena silničním laserem

příslušníky policie, přitom zásadní spor zde byl o umístění radaru a místo, v němž byla rychlost měřena; v oznámení o přestupku a úředním záznamu policie bylo uvedeno, že k měření došlo u domu čísla popisného 154 na silnici I/37; z fotografie pořízené radarem je evidentní, že za vozidlem jsou střechy domů (tzn., že vozidlo domy již minulo); stěžovatel namítal, že budova čísla popisného 154 je poslední budovou v obci na dané straně silnice, po níž následuje značka konec obce a pole; měření vozidel, která již minula obytnou zástavbu a z obce vyjíždějí, nemůže zvýšit bezpečnost silničního provozu. Existovaly tedy rozpory mezi záznamem policistů a fotodokumentací; správní orgán přitom zamítl návrh na provedení výslechu zasahujících policistů. Již z uvedeného je zjevné, že okolnosti případu jsou zcela jiné. V případě stěžovatelky rozpory v listinách nejsou. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka netvrdila, že v uvedené době auto řídila, nemohla se ani úspěšně hájit tím, že bylo měřeno např. na konci obce, což by případně mohlo eliminovat společenskou nebezpečnost jednání. Lze v této souvislosti zmínit např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45, v němž soud uvedl: „*Samotná skutečnost, že řidič vozidla v provozu na pozemní komunikaci sice překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou právním předpisem nebo dopravní značkou, nicméně rychlost jeho jízdy se hranici nejvyšší dovolené rychlosti blížila, sama o sobě nepostačuje pro závěr o tom, že nebyla naplněna materiální stránka (§ 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 4 citovaného zákona. Měla by však vést správní orgán k tomu, aby na materiální stránku tohoto jednání zaměřil svou pozornost, neboť je třeba posoudit, zda zde nejsou další pro věc relevantní okolnosti, které by teprve ve svém soubornu takový závěr odůvodňovaly.*“ V uvedeném případě rychlost byla překročena o 4 km/hod na konci nezastavěného území obce, což je situace zásadně odlišná od stavu, který byl zjištěn v projednávané věci.

[21] Ústavní soud v nálezu ze dne 22. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, uvedl: „*Obsahem § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu - navzdory jeho doslovnému znění - není stanovení určité povinnosti provozovatele vozidla, nýbrž pouze jeho objektivní odpovědnosti za porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích, jejíž obsah je vymezen v jiných ustanoveních tohoto zákona. Z tohoto důvodu toto ustanovení, stejně jako na ně navazující § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, nejsou a ani nemohou být v rozporu s požadavkem splnitelnosti právní povinnosti podle čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny. Související ustanovení zákona o silničním provozu podmiňují řízení o uložení pokuty za správní delikt podle § 125f odst. 1 tím, že navzdory nezbytným krokům ze strany správního orgánu nedošlo k potrestání pachatele odpovídajícího přestupku, jakož i podrobně stanoveným procesním postupem, jehož smyslem je přednostně potrestat právě tohoto pachatele. Takto vyjádřená subsidiarita správního deliktu činí z objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla prostředek, který za účelem dosažení sledovaného cíle mnohem šetrněji zasahuje do jeho vlastnického práva, než by tomu bylo v případě takové její varianty, která by umožňovala uložení pokuty bez dalšího.*“ Ústavní soud v rámci testu proporcionality uvedl, že stanovená objektivní odpovědnost představuje součást povinností spojených s postavením provozovatele vozidla, které bez ohledu na to, zda je jím vlastník nebo jiná osoba se souhlasem vlastníka, přímo neomezují právo užívat vozidlo či umožnit jeho užívání jiné osobě; vytváří se jí pouze prostor pro uložení sankce; tato ustanovení nejsou v rozporu s čl. 11 odst. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod.

[22] Nejvyšší správní soud neshledal kasační námitky stěžovatelky důvodné. Krajský soud se přezkoumatelným způsobem podrobně vypořádal se všemi pro posouzení věci podstatnými námitkami stěžovatelky, své rozhodnutí založil na řádně odůvodněných úvahách ohledně zjištěného skutkového stavu a při právním posouzení věci nikterak nevybočil z mezí zákona ani konstantní judikatury správních soudů, ze které vycházel. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

pokračování

[23] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 ve spojení s § 120 s. ř. s. Úspěšnému žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec jeho běžné správní činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu